

Dosarul nr. 3ra-675/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

## ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Maria Ghervas  
Nina Vascan  
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Consiliul municipal Chișinău și de Întreprinderea Individuală „Cveli-Covaliov”, reprezentată de avocatul Pîslaru Lilia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Cveli-Covaliov”,

împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 03 octombrie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Cveli-Covaliov” cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 5/21-2 din 25 mai 2017.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/21-2 din 25 mai 2017 „Cu privire prelungirea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din bd. XXX, ÎI „Cveli-Covaliov”, s-a decis reperfectarea relațiilor funciare de arendare a unui teren cu suprafața de 0,0183 ha din bd. XXX.

În conformitate cu art. 64 din Legea privind administrația publică locală și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul de legalitate al dispoziției menționate și a constatat că, decizia respectivă a fost emisă contrar prevederilor legislației în vigoare.

A menționat reclamantul că la 09 august 2017, a expedit în adresa Consiliului municipal Chișinău notificarea nr. 1304/OT4-1458, prin care a solicitat abrogarea actului administrativ menționat, însă nu a primit răspuns la notificare.

Reclamantul a comunicat că conform datelor din Registrul bunurilor imobile, terenul vizat în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/21-2 din 25 mai 2017, are suprafața de 0,015 ha, pe când, prin decizie s-a decis reperfectarea relațiilor funciare de arendare a unui teren cu suprafața de 0,0183 ha din XXX. Astfel, în privința lotului de pământ în surplus vizat în decizia contestată, urmau a fi aplicate prevederile art. 77 alin. (3), (5) din Legea privind administrația publică locală, ale Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, ale Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, și cele ale Legii cadastrului bunurilor imobile.

A relatat reclamantul că la adoptarea deciziei contestate, Consiliul municipal Chișinău nu a respectat prevederile art. 9 alin. (2) din Legea privind actele normative ale Guvernului și alte altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stabilesc că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

Prin hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu ÎI „Cveli-Covaliov” privind anularea actului administrativ, a fost admisă și s-a anulat decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 5/21-2 din 25 mai 2017 „Cu privire la prelungirea relațiilor funciare de arendare a lotului de pământ din bd. XXX cu ÎI „Cveli-Covaliov”.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Consiliul municipal Chișinău și ÎI „Cveli-Covaliov”, în termenul stabilit au declarat apel împotriva hotărârii din 27 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul municipal Chișinău și ÎI „Cveli-Covaliov” și a fost menținută hotărârea din 27 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediu Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că este întemeiată concluzia primei instanțe privind ilegalitatea deciziei contestate ca fiind emisă contrar legii și cu încălcarea procedurii stabilite. Or, autoritatea publică era în drept să decida prelungirea relațiilor funciare de arendare, însă, autoritatea publică putea prelungi relațiile funciare de arendă doar pentru același teren pentru care a fost încheiat anterior un contract de arendă funciară și termenul de acțiune a căruia a expirat.

De asemenea, autoritatea publică locală putea decide prelungirea termenului de arendare a terenului din bd. Cuza-Vodă, 21/4, de către ÎI „Cveli-Covaliov” doar în limitele terenului transmis anterior în arendă, adică a lotului de pământ cu suprafața de 0,015 ha. Însă, contrar acestora, s-a stabilit că prin decizia contestată, Consiliul municipal Chișinău a transmis în arendă un teren cu o suprafață de 0,0183 ha, mai mare decât cea transmisă anterior.

La 10 decembrie 2019 Consiliul municipal Chișinău, a declarat recurs nemotivat și la 24 martie 2020 a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și a fost interpretată în mod eronat legea. La examinarea pricinii instanța de judecată nu a determinat circumstanțele reale, a dat o

apreciere greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative.

A mai invocat recurentul că instanța de judecată nu a luat în considerare probele și argumentele prezentate în cadrul ședinței de judecată. De asemenea, nu poate fi reținut motivul precum că lotul de teren urma să fie transmis în arendă prin concurs sau la licitație, deoarece, la licitație pot fi expuse doar loturile de teren care după parametri și amplasare pot fi formate și utilizate ca bunuri imobile de sine stătătoare și trenurile libere.

La 27 decembrie 2019, ÎI „Cveli-Covaliov” reprezentată de avocata Pîslaru Lilia, prin intermediul poștei electronice, a declarat recurs nemotivat, iar la 09 martie 2020 a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că nu este de acord cu soluțiile instanțelor inferioare, deoarece, au fost aplicate eronat și încălcate esențial normele dreptului material, care urmau a fi aplicate la examinarea cauzei.

Recurentul a susținut că instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și aprecierea probelor a fost arbitrară, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

La 27 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copiile recursurilor depuse de Consiliul municipal Chișinău și de ÎI „Cveli-Covaliov”, reprezentată de avocata Pîslaru Lilia, împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 03 decembrie 2019 în prezența reprezentanților Consiliului municipal Chișinău și ÎI „Cveli-Covaliov”.

La 10 decembrie 2019 reprezentantul Consiliului municipal Chișinău și la 27 decembrie 2019 avocatul ÎI „Cveli-Covaliov”, Pîslaru Lilia, au depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Decizia instanței de apel a fost notificată Consiliului municipal Chișinău la 18 februarie 2020 (f.d. 181), iar avocatului ÎI „Cveli-Covaliov”, Pîslaru Lilia la 17 februarie 2020 (f.d. 179). Astfel, avocatul Pîslaru Lilia, în interesele ÎI „Cveli-Covaliov”, a depus recursul motivat la 09 martie 2020, iar Consiliul municipal Chișinău la 24 martie 2020, în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul

se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac

și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de către recurenți sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Consiliul municipal Chișinău și de Întreprinderea Individuală „Cveli-Covaliov”, reprezentată de avocata Pîslaru Lilia, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh